

Embryonale wandelende duinen (H2110)

Verkorte naam: Embryonale duinen

1. Status:

Habitatrichtlijn Bijlage I (inwerkingtreding 1994)

2. Kenschets

Beschrijving: Het habitatype betreft soortenarme pionierduinen (embryonale duinen) met begroeiingen van biestarwegras (*Elytrigia juncea* subsp. *boreo-atlantica*). De begroeiingen kunnen variëren in dichtheid. Waar de embryonale duinen voorkomen in afwisseling met kaal zand en/of vloedmerkbegroeiingen, wordt het gehele mozaïek tot het habitatype gerekend. Embryonale duinen kunnen mozaïeken vormen met witte duinen van habitatype H2120. Het is niet nodig subtypen binnen het habitatype te onderscheiden.

Vegetatietypen: Bij dit habitatype horen vooral begroeiingen van biestarwegras (associatie: *Honckenyo-Agrophyretum juncei*). Onbegroeid zand of vloedmerkvegetaties (associaties: *Salsolo-Cakiletum maritimae* en *Atriplicetum littoralis*) mogen domineren, mits er biestarweduintjes aanwezig zijn.

Code habitat (sub)type	Code	Vegetatietype	Representativiteit
2110	22AA01A	<i>Atriplicetum littoralis typicum</i>	goed
2110	22AA01B	<i>Atriplicetum littoralis cirsietosum</i>	goed
2110	22AB01A	<i>Salsolo-Cakiletum maritimae typicum</i>	goed
2110	22AB01B	<i>Salsolo-Cakiletum maritimae atriplicetosum laciniatae</i>	goed
2110	22RG01	<i>RG Cakile maritima-[Cakiletea maritimae]</i>	goed
2110	22RG02	<i>RG Honckenya peploides-[Salsolo-Honckenyon/Ammophilion arenariae]</i>	goed
2110	23AA01	<i>Honckenyo-Agrophyretum juncei</i>	goed

Relatief belang in Europa: Groot

Het habitatype embryonale duinen is in Europa wijd verspreid, zowel langs de Atlantische kusten als langs de Mediterrane kusten. Nederland heeft relatief veel duinen.

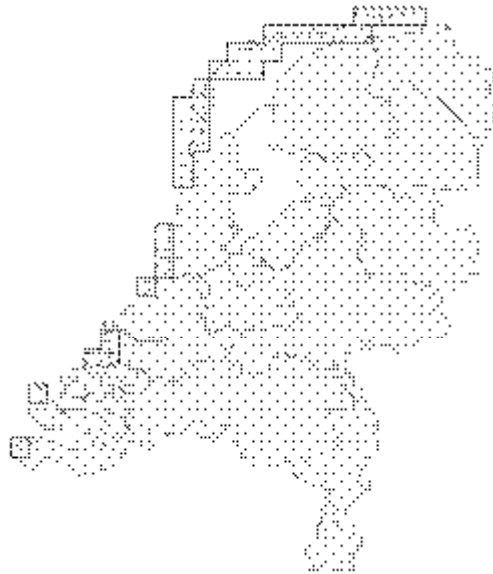
3. Kwaliteit

Kenmerken van een goede structuur en functie:

- Dominantie van biestarwegras;
- Stuivend zand;
- Duinvorming;
- Periodieke overspoeling met zeewater;
- Aaneengesloten oppervlakte van het type tenminste 200 m².

4. Bijdrage van gebieden

Verspreiding binnen Nederland: De embryonale duinen komen langs de gehele zandige Nederlandse kust voor, van Rottumeroog tot het Zwin. De voormalige Zuiderzeekust wordt niet meer als onderdeel van het natuurlijk verspreidingsgebied beschouwd.

Verspreidingskaart embryonale duinen

Huidig voorkomen en Natura 2000: Het habitatype is vrijwel langs de gehele kust vertegenwoordigd. De oppervlakte bedraagt ruw geschat zo'n 500 ha, maar kan jaarlijks sterk fluctueren. Naar schatting 80% van de totale oppervlakte ligt in Natura 2000 gebieden. De embryonale duinen zijn wijd verspreid in het Waddengebied, zoals in Noordzeekustzone (007) en Waddenzee (001) (o.a. de Hors en op Rottumerplaat). Verder zijn ze te vinden in de Duinen en Lage Land Texel (002) (o.a. de Slufter), Duinen Schiermonnikoog (006), Duinen Vlieland (003) en Duinen Terschelling (004). Omdat aan de Hollandse vastelandskust duinafslag plaatsvindt is het habitatype daar beperkt tot beschutte plekken. Voorbeelden zijn de strandvlakte onder de zuidpier bij IJmuiden (Kennemerland-Zuid, 088) voorkomend met een matige kwaliteit en de Kerf in de Duinen Schoorl (086) voorkomend met een goede kwaliteit. Ook in Zuidwest-Nederland zijn embryonale duinen schaars, met uitzondering van Duinen Goeree & Kwade Hoek (101).

H2110 embryonale duinen: relatieve bijdrage van Natura 2000 gebieden

Natura 2000 gebied	Huidige rel. bijdrage (1)	Potentiele rel. bijdrage (2)	Argumentatie (1) of (2)
Noordzeekustzone	++	++	(1) Opp. >15% goed kwaliteit
Waddenzee	++	++	(1) Opp. >15% goede kwaliteit
Duinen en Lage Land Texel	+	+	(1) Opp. < 2% goede kwaliteit
Duinen Goeree & Kwade Hoek	+	+	(1) Opp. 2-15%
Duinen Schiermonnikoog	+	+	(1) Opp. < 2% goede kwaliteit
Duinen Terschelling	+	+	(1) Opp. < 2% goede kwaliteit
Duinen Vlieland	+	+	(1) Opp. < 2% goede kwaliteit
Duinen Schoorl	+	+	(1) Opp. < 2% goede kwaliteit
Zwin & Kievittepolder	+	+	(1) Opp. < 2% goede kwaliteit
Duinen Ameland	-	-	(1) Opp. < 2% matige kwaliteit
Kennemerland-Zuid	-	-	(1) Opp. < 2% matige kwaliteit
Kop van Schouwen	-	-	(1) Opp. < 2% matige kwaliteit
Westerschelde & Saeftinghe	-	-	(1) Opp. < 2% matige kwaliteit

5. Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends: Zowel het verspreidingsgebied als de oppervlakte van het habitatype is in de loop van de 20^e eeuw achteruitgegaan als gevolg van de Zuiderzeewerken en de Deltawerken. Langs de Zuiderzee/IJsselmeerkust zijn embryonale duinen verdwenen. Ze kwamen daar vroeger lokaal voor

op zandige plekken. In het Deltagebied zijn ze langs afgesloten zeearmen achteruitgegaan. Daar komen ze lokaal nog voor over een kleine oppervlakte, zoals langs de zuidoever van de Oosterschelde.

Daar staat tegenover dat het habitatype in het Waddengebied enige uitbreiding heeft gekend. Dat is het gevolg van de aanleg van stuifdijken op alle grote eilanden en de daardoor versterkte invang van zand.

Langs de Hollandse vastelandsduinen is het habitatype waarschijnlijk altijd schaars geweest. Hetzelfde geldt vermoedelijk voor het Zeeuws-Zuidhollandse gebied, waar van nature meer afslag als aanwas van duinen plaatsvindt en het substraat sterk kleiig is.

Recente ontwikkelingen: Over deze periode zijn gemiddeld genomen geen significante veranderingen opgetreden, hoewel zich lokaal wel spectaculaire ontwikkelingen voordoen. Voorbeelden hiervan zijn de toename van de embryonale duinen van het habitatype op de Vliehors en de effecten van de aanleg van de Kerf bij Schoorl.

Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied: gunstig
Het verspreidingsbeeld is na 1970 stabiel.

Beoordelingsaspect oppervlakte: gunstig
Er zijn geen aanwijzingen dat de oppervlakte na 1970 is achteruitgegaan.

Beoordelingsaspect kwaliteit: gunstig
1. Typische soorten: Er zijn geen aanwijzingen dat de soortensamenstelling in de afgelopen decennia is veranderd.
2. Structuur en functie: Voor het behoud van het habitatype is behoud van gebieden met gunstige ecologische condities voldoende.

Beoordelingsaspect toekomstperspectief: gunstig
Bij het huidige kustbeheer lijken er voldoende locaties aanwezig waar ruimte wordt geboden aan verstuivingen in en langs de zeereep.

Definitie landelijk gunstige staat van instandhouding: Voor een gunstige staat van instandhouding is een verspreiding langs de gehele kustzone vereist, zonder grote 'gaten'. Daarbij dient het habitatype in tenminste 60 uurhokken aanwezig te zijn. Er worden hier geen eisen vastgelegd ten aanzien van de oppervlakte, aangezien deze sterk fluctueert. Ook worden geen eisen vastgelegd ten aanzien van typische soorten.

Oordeel: gunstig

Aspect	1994	2004
Verspreiding	gunstig	gunstig
Oppervlakte	gunstig	gunstig
Typische soorten	gunstig	gunstig
Structuur en functie	gunstig	gunstig
Toekomstperspectief	gunstig	gunstig
Beoordeling Svl	gunstig	gunstig

6. Bronnen

Doing, H., 1988. Landschapsoecologie van de Nederlandse kust: een landschapskartering op vegetatiekundige grondslag. Stichting Duinbehoud, Leiden.